

بیانیه مشترک درباره نقش حمایت اجتماعی¹ در پاسخ به بیماری همه گیر COVID-19

دفتر بیمه های اجتماعی

آزاده کاظم زاده

¹حفاظت و حمایت اجتماعی به عنوان مجموعه‌ای از سیاست‌ها و برنامه‌ها با هدف پیشگیری یا محافظت از تمام مردم در برابر فقر، آسیب‌پذیری و محرومیت‌های اجتماعی در طول دوران زندگی آنها، با تاکید ویژه بر گروه‌های آسیب‌پذیر تعریف می‌شود. حمایت اجتماعی می‌تواند به صورت نقدی یا غیر نقدی از طریق طرح‌های غیر مشارکتی، از جمله ارائه مزایای جهانی، طبقه‌بندی ضد فقر مانند کمک‌های اجتماعی، طرح‌های مشارکتی (معمولاً بیمه‌های اجتماعی) و با ایجاد سرمایه انسانی، دارایی‌های تولیدی و دسترسی به مشاغل، ارائه شود.

بسمه تعالی

بیانیه مشترک درباره نقش حمایت اجتماعی^۲ در پاسخ به بیماری همه گیر COVID-19

مقدمه

بیانیه حاضر که توسط نمایندگان آژانس‌های سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های توسعه دوجانبه و چندجانبه در رابطه با کووید-19 تهیه شده است حامل این پیام برای دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی است که در وضعیت حاضر لازم است حمایت اجتماعی طیفه آسیب‌پذیر به عنوان اولویت اصلی دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی قرار گیرد. متن بیانیه بدین شرح است:

«ما نمایندگان آژانس‌های سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های توسعه دو جانبه و چند جانبه، دولت‌های اهدا کننده و ناظران جامعه مدنی که هیئت همکاری بین آژانس‌های حمایت اجتماعی (SPIAC-B) را تشکیل داده و متعهد به درک SDG های 1.3 و 3.8^۳ هستیم، خواستار اقدامات فوری حمایت اجتماعی به منظور مقابله سریع با فراگیری ویروس COVID-19 هستیم. ویروس COVID-19 یک فوریت پزشکی جهانی است که پیامدهای فوری و طولانی مدت

^۲ حفاظت و حمایت اجتماعی به عنوان مجموعه‌ای از سیاست‌ها و برنامه‌ها با هدف پیشگیری یا محافظت از تمام مردم در برابر فقر، آسیب‌پذیری و محرومیت‌های اجتماعی در طول دوران زندگی آنها، با تاکید ویژه بر گروه‌های آسیب‌پذیر تعریف می‌شود. حمایت اجتماعی می‌تواند به صورت نقدی غیر نقدی از طریق طرح‌های غیر مشارکتی، از جمله ارائه مزایای جهانی، طبقه‌بندی ضد فقر مانند کمک‌های اجتماعی، طرح‌های مشارکتی (معمولاً بیمه‌های اجتماعی) و با ایجاد سرمایه انسانی، دارایی‌های تولیدی و دسترسی به مشاغل، ارائه شود.

SDG های 1.3 و 3.8 اهداف تعیین شده توسط سازمان بین‌المللی کار برای پوشش حمایتی از افراد نیازمند حمایت‌های اجتماعی است. SDG 1.3 عبارت است از «اجرای سیستم‌ها و اقدامات مناسب برای حمایت اجتماعی در سطح ملی برای همه، که به پوشش تعداد قابل توجهی از فقرا و آسیب‌پذیرها تا سال 2030 می‌انجامد». SDG 3.8 عبارت است از «دستیابی به پوشش جهانی بهداشت (UHC) از جمله حفاظت از ریسک مالی، دسترسی به خدمات مراقبت‌های بهداشتی ضروری و دسترسی به داروهای اساسی و ایمن، موثر، با کیفیت و مقرون به صرفه و واکسن برای همه»

اجتماعی و اقتصادی دارد. این وضعیت نمایانگر بخشی از مشکلات ناشی از پوشش حمایت اجتماعی ناکافی است که افراد را از موارد زیر باز می‌دارد:

(a) دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی کافی و اتخاذ رفتارهای پیشگیرانه

(b) مرخصی گرفتن از کار در هنگام بیماری

(c) مراقبت از کودکان یا سایر خویشاوندان هنگام ادامه دادن شغل، در مواردی که تعطیلی مدارس و تمهیدات مراقبتی جایگزین (مانند جدا کردن اعضای خانواده) امکان‌پذیر نیست.

(d) حفظ استانداردهای مناسب زندگی از جمله امنیت غذایی در هنگام بیکاری اجبار برای کاهش فعالیت‌های اقتصادی.»

راهکارها و برنامه‌های عملیاتی

برای ایجاد چتر حمایت‌های اجتماعی از گروه‌های آسیب‌پذیر که بیشترین تاثیرپذیری را از شرایط اقتصادی متاثر از ویروس COVID-19 دارند، لازم است تا برنامه‌ها و اقدامات زیر در دستور کار نهادهای بین‌المللی و دولت‌های ملی و محلی قرار گیرد:

1. اطمینان از دسترسی به خدمات درمانی و حمایت از افراد در اتخاذ اقدامات پیشگیرانه لازم

دسترسی به خدمات درمانی باکیفیت برای پاسخگویی به این بیماری همه‌گیر مهم‌ترین‌الزام است. حفاظت و حمایت اجتماعی در توانایی برای دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی مقرون به صرفه و جلوگیری از مشکلات، امری کلیدی است. علاوه بر این، حمایت و حفاظت اجتماعی می‌تواند در اتخاذ رفتارهای پیشگیرانه ضروری برای کنترل شیوع ویروس، مانند شستن دست‌ها، دور شدن فیزیکی از سایر افراد، ایزوله اجتماعی/ قرنطینه حمایت کند. این امر همچنین به کاهش فشار روی سیستم‌های بهداشت ملی کمک خواهد کرد.

ما باید تلاش خود را برای حمایت و پشتیبانی از تمام مردم، هم در زمینه سلامتی و هم در زمینه پیامدهای اقتصادی و اجتماعی در طول بحران افزایش دهیم. بدین منظور می‌توانیم دامنه وسیعی از سیاست‌ها و ابزارهای حمایت اجتماعی را اتخاذ کرده و از آموخته‌های حاصل از همه‌گیری‌های قبلی و بحران‌های اقتصادی و مالی بهره ببریم.

ما در موارد زیر خواستار اقدام فوری هستیم:

- اطمینان از دسترسی به خدمات درمانی و حمایتی برای افراد، در جهت اتخاذ اقدامات پیشگیرانه لازم؛
- اطمینان از امنیت درآمد و دسترسی به کالاها و خدمات ضروری و محافظت از ظرفیت‌ها و معیشت انسانی؛
- در اولویت قرار دادن آسیب‌پذیرترین افراد؛
- بسیج تامین منابع مالی و داخلی و بین‌المللی برای تقویت حمایت اجتماعی و سلامت در تمام کشورها؛
- اطمینان از تداوم ظرفیت‌های هماهنگ به منظور ارائه حمایت‌های اجتماعی و برنامه‌های بشردوستانه در واکنش به بحران؛
- طراحی ابزارها و تدابیر پاسخگویی به بحران کوتاه‌مدت و بلندمدت به منظور تقویت سیستم‌های حمایت اجتماعی.

بسته به زمینه، واکنش‌های فوری ممکن است شامل موارد زیر باشند:

- **اطمینان از اینکه تمام مردم از جمله آسیب‌پذیرترین افراد، از خدمات درمانی لازم بهره‌مند باشند.** اقدامات می‌توانند شامل دسترسی رایگان به خدمات، دسترسی رایگان به برنامه‌های بیمه درمانی برای کلیه افراد شرکت‌کننده در برنامه‌های انتقال وجه نقد موجود، چشم‌پوشی از شرایط لازم برای واجد شرایط بودن (از جمله اسناد شهروندی) یا ایجاد معافیت از پرداخت هزینه‌های مشترک یا هزینه‌های خدمات خاص (به عنوان مثال آزمایش دادن برای بیماری COVID-19 و درمان آن)، معرفی گسترش خدمات همراه برای خدمت‌رسانی به افرادی و گروه‌هایی که دسترسی آنها به خدمات مشکل است.

- اطمینان از دسترسی به آب تمیز و لوازم پزشکی از جمله ماسک، دستکش، ژل ضد عفونی کننده دست و همچنین داروهای ضد بارداری در دوران قرنطینه اجتماعی.
- تسهیل سیاست‌های فاصله‌گیری فیزیکی با اطمینان از اینکه کالاها و خدمات اساسی برای تمام افراد در دسترس باقی خواهند ماند، به ویژه برای گروه‌های پرخطر و افرادی که در ایزوله فردی قرار دارند.
- اتخاذ مکانیزم‌های ارائه برنامه‌های حمایت اجتماعی، مطابق با در نظر گرفتن ایجاد فاصله فیزیکی الزامی، مانند چشم‌پوشی از مراجعه حضوری به دفاتر حمایت اجتماعی، معرفی/افزایش مقیاس استفاده از پرداخت الکترونیکی و اپلیکیشن‌های الکترونیک مربوط به مزایا، تحویل 2 ماهه به جای تحویل ماهانه، اجتناب از ارائه خدمات به صورت شرطی، مانند شرکت در مدارس یا کلینیک‌های بهداشتی.
- اطمینان از مرخصی کافی برای افراد شاغل با پرداخت حقوق، مزایای بیماریا سایر حمایت‌های مربوط به درآمد در موارد بیماری، قرنطینه‌ها ایزوله شخصی.⁵⁴

2. اطمینان از امنیت درآمد و دسترسی به کالاها و خدمات ضروری و حمایت از قابلیت‌ها و

معیشت انسانی

گذشته از پشتیبانی و محافظت از افراد در برابر تاثیرات کوتاه مدت و دراز مدت بیماری همه گیر، محافظت مناسب از افراد، خانواده‌ها و مشاغل در مقابل عواقب نامطلوب اجتماعی و اقتصادی بحران، بسیار حیاتی است. این امر از توانمندی‌ها و معیشت انسانی محافظت کرده و همچنین برای حمایت از

⁵⁴ مطابق با توصیه شماره 134 درباره مراقبت‌های پزشکی و مزایای بیماری که اذعان می‌دارد که مزایای بیماری باید شامل افرادی شود که به منظور قرنطینه از جامعه جدا شده‌اند.

⁵⁵ کنوانسیون 102 درباره حداقل استانداردهای مربوط به امنیت اجتماعی، معیارها و رویه‌های جهانی برای مقیاس بندی خانوار، پیری، بیماری، وضعیت اشتغال و سایر برنامه‌ها را توضیح می‌دهد.

بهبود اقتصادی مجدد، محرک اقتصادی ضد دوره‌ای فراهم می‌کند. علاوه بر اقداماتی که در بالا ذکر شد، اقدامات دیگری که باید لحاظ شوند عبارتند از:

- **منابع مالی نقدی قابل انتقال برای تامین نیازهای اساسی:** این امر می‌تواند شامل ایجاد یا افزایش مقیاس برنامه‌های انتقال وجه، سیاست‌های مرخصی خانواده، مرخصی افراد شاغل بیمار همراه با پرداخت حقوق و مزایای بیکاری، مزایای بیکاری جزئی کار کوتاه مدت، باشد. مستمری کمک هزینه‌های مراقبت از کودک و در نظر گرفتن تحویل وجوه نقدی بشردوستانه از طریق نظام‌های حمایت اجتماعی در صورت عدم امکان، گسترش پوشش انتقال اجتماعی از طریق نقل و انتقالات نقدی بشردوستانه این اطمینان را حاصل می‌کند که تمام خانواده‌های آسیب‌پذیر بدون توجه به وضعیت شغلی خود، از حمایت کافی برخوردار شده‌اند.
- **اطمینان از دسترسی به منابع اولیه خدمات و امنیت غذایی از طریق حمایت غیر نقدی علاوه بر انتقالات وجوه نقد.** این امر می‌تواند شامل مکانیزم‌های توزیع وعده‌های غذایی مدرسه در هنگام تعطیلی مدارس، تحویل مواد غذایی و کالاهای ضروری به افراد (به ویژه افراد مسن و افرادی که در ایزوله شخصی هستند) یا در مواردی که بازارها دچار فروپاشی شده‌اند، پاسخگویی به مراقبت از کودکان، افراد سالخورده، مادران و نیازهای بهداشت جنسی و باروری باشد.
- **در صورت امکان، گسترش معرفی سیاست‌های اشتغال خانوادگی دوستانه که جنسیت را مد نظر دارد،** به منظور واکنش منعطف به مسئولیت‌های مراقبتی، از جمله در برنامه‌های تضمین اشتغال یا برنامه‌های کار عمومی.

3. در اولویت قرار دادن آسیب پذیرترین افراد

دستور کار «هیچ کس را رها نکنید» یکی از وعده‌های اصلی برنامه 2030 توسعه پایدار و SDG ها است که باید در دستور کار واکنش به COVID-19 قرار گیرد. با توجه به ابعاد سلامت بحران COVID-19، افراد سالخورده و کسانی که دارای سیستم ایمنی ضعیف‌تری هستند یا

بیماری‌هایزمینه‌ای(از جمله بیماری‌های تنفسی، دیابت، بیماری‌های ریوی و بیماری‌های قلبی) دارند، بیشتر در معرض خطر عفونت شدید هستند.

همانطور که در بالا ذکر شد، علاوه بر کسانی که از نظر پزشکی آسیب‌پذیر هستند، گروه‌های دیگری نیز وجود دارند که به ویژه در برابر اثرات اجتماعی و اقتصادی این بیماری آسیب‌پذیر می‌باشند. این افراد شامل افراد مسن، افرادی که دارای بیماری‌های زمینه‌ای (از جمله HIV) هستند، دختران و زنان، افراد دارای معلولیت جسمانی و ذهنی، کارگرانی که خود اشتغال هستند یا مشاغل غیررسمی دارند از جمله کارگران روستایی و خانگی، افراد بی‌خانمان، کسانی که در شرایط شکننده و بحران‌های طولانی مدت زندگی می‌کنند، آوارگان اجباری، پناهجویان و مهاجران (به خصوص مهاجران غیر قانونی بدون اسناد رسمی)، کارگران مراقبت‌ها حقوق یا بدون دریافت حقوق، گروه‌های قومیت بومی، افراد فقیر، کودکان، جوانان، کارگران مشاغل پرخطری زندانیان می‌باشند. در تمام زمینه‌ها، زنان به طور نامناسبی مسئولیت مراقبت‌های بدون حقوق و غیر رسمی را بر عهده دارند و واکنش‌های حمایت اجتماعی باید نسبت به بار جنسیتی مراقبت که ناشی از همه‌گیری ویروس COVID-19 است، حساس باشد.

دستیابی به این گروه‌ها از طریق اقدامات پاسخگویی، مستلزم همکاری موثر با جامعه مدنی محلی و شرکای اجتماعی است. علاوه بر این معمولاً خشونت مبتنی بر جنسیت در شرایط اضطراری و دوره‌های استرس زیاد، افزایش پیدا می‌کند. این امر به ویژه در موارد قرنطینه‌گسترده‌افراد، کاهش دسترسی به درآمد و دسترسی محدود به خدمات پشتیبانی و حمایتی، نگران کننده است.

بسته به موقعیت، پاسخ فوری می‌تواند علاوه بر اقدامات ذکر شده در بالا، شامل موارد زیر نیز باشند:

- **ارزیابی نیازها و آسیب‌پذیری جامع ملی:** به منظور درک بهتر نیازهای خاص، خطرات و موانعی که گروه‌های مختلف با آن مواجه هستند؛
- **سازگاری و ادامه دادن ارائه حقوق و خدمات:** معرفی اقدامات لازم برای رفع نیازهای خاص گروه‌های آسیب‌پذیر در طول بحران، از جمله پاسخگویی مناسب به خدمات اجتماعی، مدیریت امور و بررسی مجدد آنها برای اطمینان از این که گروه‌های آسیب‌پذیر و در معرض خطر مورد غفلت و آسیب دیدگی قرار نمی‌گیرند.

- اتخاذ تدابیر لازم به منظور اجتناب از استراتژی‌های مقابله نامطلوب و محافظت از دارایی‌های تولیدی: این امر ممکن است شامل انتقال اولیه وجوه نقد یا توزیع نهاده‌های کشاورزی به منظور جلوگیری از وادار شدن خانواده‌ها به خوردن غلات یا فروش دام‌ها، سهولت دسترسی به تسهیلات اعتباری یا توزیع نهاده‌های تولیدی به منظور اطمینان از تداوم کسب و کارهای کوچک، تضمین پاسخ‌های منعطف به تغییر نیازهای مراقبتی کودکان و سالمندان، تداوم سرمایه‌گذاری در آموزش و رشد کودکان، باشد.

4. بسیج‌تأمین منابع مالی داخلی و بین‌المللی برای محافظت و تقویت حمایت اجتماعی و سلامت در تمام کشورها

حمایت از یک واکنش حمایت اجتماعی سریع، مستلزم تخصیص فوری منابع کارآمد خواهد بود. دولت‌ها و جامعه جهانی در پاسخ به آگاهی روز افزون درباره تأثیرات بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی بیماری همه‌گیر COVID-19، با یک اقدام پیش‌دستانه تخصیص‌های مالی را افزایش داده‌اند. نیاز است که اینکار بدون قرار دادن فشار بیش از حد بر بودجه ملیا کسر کردن از هزینه سایر خدمات اساسی و حیاتی انجام شود. اگرچه برخی از کشورها توانایی ایجاد این فضای مالی را دارند، برخی دیگر که دارای بدهی و محرومیت در نظام بهداشت عمومی هستند نیز مشکلات و چالش‌هایی درباره آن دارند که این کشورها را نیازمند حمایت جامعه جهانی‌کرده است. اقدامات مورد نظر شامل موارد زیر می‌باشد:

- در اولویت قرار دادن حمایت‌های اجتماعی در استفاده از ابزارهای مالی به منظور حمایت از درآمد خانوارها و کمک به تشکیلات اقتصادی به منظور حفظ کارگران خود و در نتیجه ثبات بخشیدن به تقاضای کل و کاهش تأثیرات رکود اقتصادی؛
- جهت‌گیری مجدد و افزایش حمایت مالی جهانی از کشورها به منظور گسترش نظام‌های حمایت اجتماعی؛
- بررسی مکانیزم‌های مالی منسجم جدید جهانی به منظور حمایت از کشورهایی که فضای مالی کافی ندارند؛

- اطمینان از جریانیافتن وجه نقد بین‌المللی به کشورهای کم درآمد، حتی در طول زمانی که بحران COVID-19 پایدار است.

5. اطمینان از تداوم ظرفیت‌های هماهنگ شده به منظور ارائه حمایت‌های اجتماعی و برنامه‌های بشردوستانه در واکنش به بحران

ممکن است این بیماری همه‌گیر ارائه برنامه‌ها و خدمات موجود در زمینه حمایت اجتماعی را قطع کند؛ به عنوان مثال به دلیل بیماری کارکنان، تحرک ارائه دهندگان خدمات و مشارکت کنندگان محدود می‌شود یا سایر اقدامات که باید با در نظر گرفتن فاصله فیزیکی انجام شوند، مختل می‌گردد. کشورها باید به سرعت اقدامات هماهنگی لازم که به نظام‌های حمایت اجتماعی امکان ادامه فعالیت در طول همه‌گیری بیماری را می‌دهد را ارائه کنند. در سازوکارها و تنظیماتی که زنجیره بسیاری از اقدامات به صورت دستی انجام می‌شود، محدودیت‌های ناشی از COVID-19 می‌تواند به شدت مانع ارائه مزایا شود؛ بنابراین در این وضعیت اقدامات زیر توصیه می‌شود:

- اطمینان از اینکه برنامه‌های احتمالی و اقدامات سازگاران در جای خود قرار گرفته است از جمله تداوم خدمات مالی افزایش ظرفیت زیرساخت‌ها (به عنوان مثال فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و زیرساخت‌های بهداشتی) در صورت امکان.
- از هماهنگی بخش عمومی، ارائه دهندگان حمایت‌های اجتماعی، جامعه مدنی و حامیان بشردر واکنش‌های جهانی، ملی و شبه ملی اطمینان پیدا کنید و اطمینان از به اشتراک گذاشته شدن آزادانه اطلاعات و ارزیابی نیازها و واکنش‌ها و استفاده از مکانیزم‌های ارائه حمایت اجتماعی موجود برای انتقال کمک‌های بشردوستانه در مواردی که سودمند است.

6. طراحی اقدامات مربوط به واکنش به بحران با هدف تقویت سیستم‌های حمایت اجتماعی به صورت کوتاه مدت و دراز مدت

کشورهایی که از پیش داراینظام‌های حمایت اجتماعی با عملکرد مناسب هستند، برای پاسخگویی به بحران‌ها در موقعیت بسیار بهتری قرار دارند. اقداماتی که در واکنش به بحران‌های COVID-19 صورت می‌گیرد، نه تنها باید پاسخگوی نیازهای کوتاه‌مدت فوری باشد؛ بلکه باید ساختارهایی را ایجاد کند که به بهبود زودرس و گسترش نظام‌های حمایت اجتماعی به صورت کوتاه‌مدت و بلندمدت نیز کمک کند. اقداماتی که باید لحاظ شوند شامل موارد زیر است:

- **ایجاد و بهبود ساختارهای اداری و نظام‌های ارائه حمایت اجتماعی به منظور اجرای اقدامات واکنش به بحران به جای ایجاد واکنش‌های موازی.**
- **اقدام در راستای حمایت اجتماعی، ارتباطات بشردوستانه و تقویت ظرفیت‌های محلی در هنگام اجرای عملیات امدادی.**
- **توسعه اقدامات اضطراری کوتاه مدت با هدف گسترش پوشش حمایت اجتماعی و محافظت از مردم در برابر اثرات طولانی مدت بیماری همه‌گیر و همچنین شوک‌های آینده با مشارکت انجمن همکاری‌های بین‌المللی حمایت اجتماعی (SPIAC-B)⁶.**

⁵ این انجمن از 25 آژانس بین‌المللی دولتی و 10 عضو دولتی و 11 سازمان شهروندی مدنی که به عنوان ناظر فعالیت می‌کنند، تشکیل شده است. این انجمن با نظارت و جمع کردن شواهد و روش‌های جدید از اعضای SPIAC-B و مولفه‌های آنان، واکنش‌های جهانی و ملی در همه‌گیری ویروس COVID-19 را پشتیبانی می‌کند. بیانیه این انجمن عبارت است از اینکه: «ما یادگیری سریع از این واکنش را تسهیل خواهیم کرد تا این کشورها بتوانند از این آموخته‌ها استفاده کرده و در کوتاه مدت و بلندمدت واکنش‌های موثری در زمینه مناسب داشته باشند». به عنوان مثال آژانس‌های SPIAC-B به صورت دوره‌ای انجمن آنلاین COVID-19 را ایجاد و بروز رسانی می‌کنند. یادگیری با ارائه اطلاعات مربوط به آخرین چالش‌ها، انجام واکنش‌های موثر و حمایت از اقدامات، توسط دامنه وسیعی از شرکای اجتماعی سیاسی و بین‌المللی آسان‌تر می‌شود.

منابع و لینک‌های مهم - به ترتیب حروف الفبا

- ADB: وبسایت اصلی درباره واکنش به COVID-19
- راهنمای بین‌المللی سن: راهنمایی و راهکار برای افراد مسن، پرستاران خانگی و برای کمک به محافظت از افراد مسن در دوره شیوع ویروس کرونا
- IRFC، یونیسف و WHO: راهنمایی برای محافظت از کودکان و حمایت از عملکرد بی خطر مدارس در دوره شیوع کرونا ویروس
- ILO: وبسایت مهمی درباره ویروس کرونا و عملیات جهانی؛ تاثیرات و واکنش‌ها
- ILO وبسایتی درباره واکنش حفاظت اجتماعی نسبت به ویروس کرونا
- IPC-IG/GIZ/DFAT/socialprotection.org اجتماع آنلاین ویروس کرونا؛ شامل مجموعه‌ای از عناصر، وبینارها و فضای گفتگو
- ISSA: وبسایت درباره کوروناویروس واکنش‌های امنیت اجتماعی
- ITUC: صفحه اصلی واکنش به ویروس کرونا
- OECD: مقابله با کرونا ویروس (COVID-19)؛ صفحه اطلاعاتی شامل مجموعه‌ای از خلاصه‌ها
- OECD: خلاصه سیاست‌های ELS: فراتر از مهار ویروس، واکنش‌های سیستم سلامت نسبت به COVID-19 در OESLCD
- OECD: خلاصه سیاست‌های ELS: حمایت از مردم و شرکت‌ها برای مواجه شدن با COVID-19؛ گزینه‌هایی برای استخدام فوری و پاسخ سیاست اجتماعی
- DFID: ابزار حفاظت اجتماعی برای واکنش بسیار سریع
- DFID: تحقیقات حفاظت اجتماعی برای واکنش بسیار سریع
- EU: حفاظت اجتماعی در راستای پیوند توسعه بشردوستانه
- FAO: ساکن باقی ماندن در دستورالعمل اقدامات مقدماتی تحت توسعه
- OHCHR: COVID-19 چه کسانی از افرادی که دچار معلولیت هستند مراقبت می‌کنند؟
- انجمن اتحادیه جهانی: دستورالعمل‌هایی درباره ابزارهای اقتصادی و محیط کار در پاسخ به COVID-19

- UNAIDS: درستی‌ها در هنگام شیوع COVID-19؛ درس‌هایی از ویروس ایدز به منظور واکنش موثر اجتماعی
- UNESCO: گسترش آموزش درباره COVID-19 و نظارت بر واکنش
- UNESCO: آموزش راه‌حل‌های حفظ فاصله فیزیکی مروری بر اقدامات و دستورالعمل‌ها یاد گرفته شده قابل دسترس و آزادانه
- UNESCO: ائتلاف آموزش جهانی COVID-19
- UNICEF: دستورالعمل حفاظت اجتماعی به منظور واکنش بسیار سریع
- UNICEF, ILO: سیاست‌های خانوادگی دوستانه و سایر اقدامات مناسب مربوط به محل کار در زمینه COVID-19: قدم‌های کلیدی که کارفرمایان می‌توانند بردارند
- WHO وبسایتی درباره COVID-19
- بانک جهانی صفحه اطلاعات واکنش به کوروناویروس
- بانک جهانی بررسی جهانی واکنش‌های حفاظت اجتماعی نسبت به COVID-19
- <https://www.ilo.org/newyork/at-the-un/social-protection-inter-agency-cooperation-board/lang--en/index.htm>